

Anna-Karin Sonesson, Samordnare
E-post: anna-karin.sonesson@ronneby.se

Beslut om bildande av naturreservatet Södra Brunnsskogen

Beslut

Ronneby kommun beslutar med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken att förklara det område som avgränsats på bifogad karta (bilaga 1) och med de gränser som slutligen utmärks i fält som naturreservat. Naturreservatets namn ska vara Södra Brunnsskogen.

Beslutet innebär även fastställelse av skötselplan (bilaga 2) i enlighet med 3 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken.

Uppgifter om naturreservatet

Namn	Södra Brunnsskogen
Kommun	Ronneby
Län	Blekinge
Församling	Ronneby församling
Lägesbeskrivning	Naturreservatet är beläget söder om Ronneby tätort, ca 2 km från centrum
Ekonomisk karta	Fastighetskarta 62F 2bN
Topografisk karta	Terrängkarta 511 Ronneby
Naturgeografisk region	Blekinges sprickdalsterräng och ekskogsområde
Fastigheter	Bustorp 1:1, Karlstorp 2:1, Risatorp 1:10, Risatorp 3:63, Rustorp 1:13
Markägare	Ronneby kommun
Nyttjanderätter	
Förvaltare	Ronneby kommun
Areal	ca 157 ha

Syftet med naturreservatet

Syftet med naturreservatet Södra Brunnsskogen är att bevara ett tätortsnära område med höga natur- och rekreationsvärden. Området ska utvecklas för friluftsliv, pedagogiska syften och rekreation samtidigt som biotoper med betydelse för flora och fauna bevaras och de skogliga naturvärdena bevaras och höjs. De inom området förekommande naturtyper och/eller arter som ingår

i EU:s nätverk av skyddsvärda områden, Natura 2000, ska bevaras och hållas i ett gynnsamt tillstånd. De kulturhistoriska spåren i området ska uppmärksammas.

Syftet ska tryggas genom att:

- Dialog förs med föreningar, skolor mfl. nyttjare av området.
- Stigar för flera ändamål markeras, anläggs och underhålls.
- Stigarna anpassas för sitt användningsområde och förläggs till lämpliga naturmiljöer.
- Parkeringsplatser, grillplatser och informationsskyltar anordnas.
- För naturmiljön negativ exploatering av området elimineras.
- Skötseln anpassas så att områdets upplevelsevärden stärks utom i de fall detta kan komma i konflikt med bevarade av mycket höga naturvärden.
- De skogliga värdena bevaras och höjs genom att stor del av skogarna utvecklas till naturskogar utan större mänsklig påverkan.
- De öppna och hävdade markerna bevaras genom kontinuerlig hävd.

Beskrivning av området

Södra Brunnskogen ligger söder om Ronneby tätort och är ett större sammanhängande skogsområde. I norr gränsar naturreservatet till kulturresevatet Ronneby brunnsparke. I öster ingår golfbanan inom reservatets gränser och här förekommer flera värdefulla ädellövsmiljöer. Söderut finns stigar som leder vidare den korta biten till kusten. Skogsområdet är varierat med bergiga mindre höjder och små våtmarker. På höjderna växer hållmarkskog dominerad av tall på de kargaste partierna och även så kallade krattekar. I områden med tjockare jordmån växer tall och gran tillsammans där tall ofta är överståndare och består av tämligen gamla träd. Den vanligaste naturtypen är blandskog där gran, tall och lövträd som ek och bok växer tillsammans. Även ädellövskog förekommer frekvent främst i form av ek- och bokskog. Skogen är flerskiktad och påminner ofta om tämligen orörd naturskog. Inom reservatets gränser finns också betesmarker som till största delen betas kontinuerligt. Både trädbärande hagar och öppna hagar förekommer.

I de norra delarna av reservatet som gränsar mot Brunnsparken finns områden som ingår i det Europeiska nätverket Natura-2000. De Natura-2000 områden som förekommer är 9012- Västlig taiga-Tallskog, 9110- Näringsfattig bokskog, 9130-Näringsrik bokskog.

Området har sedan brunnssepokens dagar utnyttjats som

strövmarker och gamla stigsystem med trappor och stenmursgenomgångar förekommer. Området har idag ett omfattande stigsystem, dock i stor utsträckning omarkerat. Bara mindre delar av området är kraftigt påverkade av modernt skogsbruk och området används idag främst som tätortsnära strövområde lämpat för rekreation och friluftsliv. Flera föreningar bedriver idag verksamhet i området. Områdets sociala värden har en stor potential att utvecklas vidare genom rätt skötsel, friluftsanordningar och information.

Inom området finns tre fornlämningar bestående av två stensättningar och ett röse. I området förekommer även långa och vällagda stenmurar som markerar gränser i terrängen och som utgör kulturspår i skogen.

Reservatsföreskrifter

För att trygga syftet med reservatet beslutar Ronneby kommun med stöd av 7 kap 5, 6, och 30 §§ miljöbalken om föreskrifter enligt nedan.

För golfbanan gäller enbart föreskrifterna under avsnitt D.

Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för de åtgärder som behövs för att nå syftet med reservatet och skötsel som framgår av skötselplanen. Föreskrifterna ska ej heller utgöra hinder för underhåll, skötsel och röjning av vägar, stigar och befintliga ledningar inom reservatet.

Från föreskrifterna undantas åtgärder för vetenskaplig undersökning eller i utbildningssyfte som i förväg godkänts av förvaltaren (Ronneby kommun).

Ronneby kommun vill erinra om att även andra lagar, förordningar och föreskrifter än reservatsföreskrifterna gäller/kan gälla för området.

A Föreskrifter enligt 7 kap 5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden.

Inom reservatet är det förbjudet att:

1. uppföra nya byggnader, anläggningar eller anordningar som inte gynnar friluftslivet

2. anlägga väg, led, stig eller parkeringsplats i annat syfte än för friluftslivet
3. anlägga campingplats
4. anlägga mast eller antenn
5. sätta upp nya stängsel utan samråd med kommunen
6. avstycka fastighet eller tomt
7. schakta (undantaget undersökningar av miljögifter samt för underhåll av befintliga ledningar), spränga, tippa, utfylla, dika eller bedriva täkt
8. anordna upplag annat än tillfälligt i samband med områdets skötsel
9. så eller plantera skog på åker och betesmark
10. avverka eller utföra annan åtgärd som strider mot skötselplanen
11. använda kemiska bekämpningsmedel eller sprida gödningsämne
12. bedriva jakt, förutom skyddsjakt

B Föreskrifter enligt 7 kap 6 § miljöbalken om skyldighet att tåla visst intrång

Fastighetsägare och innehavare av särskild rätt till fastighet förpliktas tåla att följande anordningar utförs och åtgärder vidtas för att tillgodose syftet med reservatet:

1. utmärkning och skyltning av reservatet samt anläggning och underhåll av leder och andra anläggningar för friluftslivets behov
2. skötsel som följer skötselplanen, t.ex. avverkning, gallring, röjning och bete
3. undersökning och dokumentation för uppföljning av skötselplan och reservatets syfte

C Föreskrifter enligt 7 kap 30 § miljöbalken om rätten att färdas inom reservatet och om ordningen i övrigt inom reservatet

Inom reservatet är det förbjudet att:

1. förstöra eller skada (inklusive klottra) på fast naturföremål eller ytbildning, stenmurar, torpruiner samt andra kulturhistoriska lämningar
2. bryta kvistar eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar

3. skada vegetationen genom att gräva upp växter eller plocka mossor, lavar eller vedlevande svampar, annat än vad som rimligen krävs för artbestämning
4. plocka växter för kommersiellt bruk
5. ställa upp fordon, husvagn eller liknande
6. göra upp eld annat än på anvisade och iordningställda platser
7. rida på annat än anvisade stigar, vägar och områden
8. parkera på annat än anvisade platser
9. framföra motordrivnet fordon utan särskilt tillstånd
10. cykla i terräng
11. sätta upp tavla, plakat, affisch eller jämförlig anordning.
12. utan kommunens tillstånd använda området för tävlings- och övningsändamål eller motsvarande med fler än 200 personer.

Ronneby kommun kan ge tillfälligt tillstånd till att framföra motordrivnet fordon.

D Föreskrifter för Golfbanan

1. De naturområden som ingår i skötselplanen och som inte hör till kategorin övrig mark ska skötas enligt skötselplanen. Om drivandet av golfbanan kräver annan skötsel ska detta ske i dialog med kommunen. På de delar av golfbanan som ligger under övrig mark bör särskild hänsyn visas mot träd och främst grövre ädellövträd.
2. De områden som är markerade som övrig mark inom golfbanan sköts av den som är ansvarig för golfbanan med vägledning av naturvårdskunnig person.
3. Inom golfbanan område gäller de ordningsregler som den ansvarige föreskriver.

Ärendets handläggning

2003 blev Ronneby Brunnsspark ett kulturresevat. Området omfattar finparken samt den del av den s k Brunnskogen som i första hand utgjorde en del av kurparkmiljön såsom den utformades under andra hälften av 1800-talet. Redan i arbetet som förberedde beslutet om kulturresevatet fanns tankar på ett större område, Brunnskogens förlängning söderut, och hur detta område skulle kunna utvecklas och skyddas. Några av de inventeringar som gjordes inför kulturresevatsbeslutet omfattade även delar av området söderut dvs. Södra Brunnskogen.

Under 2006 startades ett Lokalt naturvårdsprojekt upp för att

arbete med Södra Brunnskogen. Flera åtgärder identifierades. Viktiga delar var bildande av naturreservat samt medborgardialog. Bl.a. står det så här i LONA-ansökan:

”De befintliga värdena inom det område som här kallas Södra Brunnskogen kan förstärkas och kanske kan också befintliga värden i själva kärnområdet, kulturresevatet, stärkas med en ytterligare reservatsbildning. Ett aktivt arbete med området söderut kan ge det en attraktivitet som gör att kulturresevatet norr där om avlastats och att förslitningsskador undviks. En utvidgning söderut kan även ge stora möjligheter att driva en mer aktiv pedagogik och få ett mer aktivt engagemang från föreningar och skolor.

Området idag är eftersatt beträffande både skötsel av stigar och skötsel av de olika biotoperna.”

Inom LONA-projektet har dialog skett med flera föreningar aktiva inom området. Inom projektet har också inventeringar och analyser gjorts bl.a. av professor Roland Gustavsson, Sveriges lantbruksuniversitet. På kommunens planberedning har information om arbetet givits och diskussioner har hållits om avgränsningar mm. En upphandlad konsultfirma, Calluna, har tagit fram förslag till skötselplan. Den har sedan justerats av kommunen inför samrådet. Samråd har hållits med sakägare, kommunala nämnder samt länsstyrelsen. Bilaga 3 är en redogörelse för samrådet.

Skälen för beslut

Sociala värden

Genom sitt läge, nära Ronneby tätort och i anslutning till kulturresevatet, har området ett stort värde för pedagogisk verksamhet, rekreation och friluftsliv.

Området är mångsidigt och omväxlande och har ett omfattande stigsystem som utnyttjas för promenader, löpning och ridning. I skogen kan man lätt fina lugna platser och uppleva en vacker och omväxlande natur med spännande höjder, myllrande våtmarker, karga hållmarker, naturskogsliknande barrskog och lummiga ädellövskogsmiljöer. Golfbanan har ett stort rekreationsvärde i sig men dess öppna landskap ger också dynamik till området bl.a. genom att det skapas vackra utblickar.

Inom området bedriver flera organisationer verksamhet. Det ligger inom syftet med naturreservatet att föreningslivet ges möjligheter att, inom ramen för skyddet, kunna bedriva och utveckla sin verksamhet.

Området har goda förutsättningar men behöver utvecklas vidare med bl.a. entréer, ledmarkeringar, målpunkter och information.

Natur- och kulturvärden

Delar av reservatet ingår i det europeiska nätverket Natura-2000 och för dessa delar finns en bevarandeplan. Planen omfattar naturtyperna 9010- Västlig taiga, 9110- Näringsfattig bokskog, 9130-Näringsrik bokskog. Dessa naturtyper är viktiga att bevara och se till att de har en gynnsam bevarande status inom sin biogeografiska region. Åtgärder som kan påverka Natura 2000-området negativt kräver länsstyrelsens tillstånd.

Förutom att delar av området ingår i nätverket Natura – 2000 finns även några nyckelbiotoper inom området.

Reservatsområdets naturvärden är i huvudsak knutna till den skogliga kontinuiteten. Kontinuiteten skapar en bra livsmiljö för hotade arter av t.ex. mossor, lavar och svampar som kräver en konstant miljö. I området finner man flera signalarter som visar på höga skogliga värden. I kryptogamfloran finns arter som fällmossa, trädporrella, långfliksmossa, lönnlav, ädellav och även de rödlistade arterna rosa lundlav (NT) och blomskägglav (NT). I ädellövskogen förekommer lundmiljöer där man finner en fin lundflora med arter som myskmadra, dessmeknopp och storrams. Inom reservatet förekommer den rödlistade idegranen (NT) rikligt och är troligen ett av landets idegranstätaste områden.

Inventeringar av fåglar, fjärilar och skalbaggar visar att området är artrikt. Flera rödlistade skalbaggar hittades men det är osäkert om arterna är funna i Brunnskogen eller i Södra Brunnskogen då inventeringen omfattade båda områdena. I Södra Brunnskogen förekommer andra rödlistade arter som t. ex. långbensgroda.

Området har en stark koppling till kulturresevatet Ronneby Brunnsark. Flera, framförallt nord-sydliga, stigar härrör från brunnsarkens dagar. De har trappor och stenmursgenomgångar för att underlätta promenaderna till utsiktsberg och hav. Förutom tre registrerade fornlämningar finns även en torpruin i södra delen av området. Den har en stor potential att utvecklas till en spännande plats för bl.a. pedagogisk verksamhet.

Miljömål

Bildandet av naturreservatet bidrar till att uppfylla de av riksdagen beslutade miljökvalitetsmålen ”Levande skogar”, ”God bebyggd miljö”, ”Myllrande våtmarker” samt ”Ett rikt växt och djurliv”. Ronneby kommun har lokala miljömål antagna av kommunfullmäktige. En av listade åtgärder för att nå målet 2.5 ”Kommunen tar i alla avseenden hänsyn till och arbetar aktivt för bevara, skydda och förstärka den biologiska mångfalden” är

bildandet av naturreservat i Södra Brunnsskogen.

Förenlighet med översiktsplan

Bildandet av naturreservat bedöms vara förenligt med kommunens översiktsplan eftersom området i en fördjupning av översiktsplanen från 2001 anges som friluftsområde samt friluftsområde golfbana. Den kommunomfattande översiktsplan från 2007 hänvisar till denna fördjupning.

Förenlighet med detaljplan

En detaljplan från 1968 berör en liten del av området i sydost. Den del som berör planen är angivet som ”Allmän plats, gata eller park”. Bedömningen är att bildandet av naturreservat inte motverkar syftet med planen och dess bestämmelser. Beslut om naturreservat är därmed förenligt med 7 kap 8 § MB.

Slutsats

Ronneby kommun gör bedömningen att för att behålla, förstärka och utveckla områdets värden långsiktigt är det lämpligaste skyddet naturreservat med skötsel som är anpassad till områdets värden.

Kommunen har övervägt föreskrifterna för området mot sakägares intressen och bedömer att föreskrifterna inte går längre än vad som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses.

Bilagor

Bilaga 1 Karta över områdets avgränsning

Bilaga 2 Skötselplan

Bilaga 3 Samrådsredogörelse

Hur man överklagar

Beslutet kan överklagas hos länsstyrelsen genom skrivelse till Ronneby kommun, Kommunkansliet, Stadshuset, 372 80 Ronneby inom tre veckor från den dag då det kungjorts och anslagits på kommunens anslagstavla.

